

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE
cu privire la recurs

învinuirea lui

Mihaela Butenco

(art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1323/2023
Nr. PIGD 1-22021072-01-Ira-10082023)*

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 și admis în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 16) CPP; Liberarea de pedeapsa complementară obligatorie în baza amnistiei, contrar practicii CSJ.

19 februarie 2026

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Andrei Cazacicov

Instanța de apel: Gheorghe Scutelnic, Viorel Pușcaș, Oleg Moraru

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Mihaela Butenco,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Alexandru Negru, *judcători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Mihaela Butenco s-a născut în anul 1996 în raionul Ocnița. Ea a fost învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal (delapidarea averii străine).

2. Mihaela Butenco a fost apărât de avocații Evghenii Comerzan și Stela Chiriac.

3. În prima instanță cauza a fost examinată în procedură generală. Prin sentință, Mihaela Butenco a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (1) Cod penal și condamnată la un an de închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de gestionarea bunurilor pe un termen de doi ani. Inculpata a fost liberată de executarea pedepsei principale în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Prin sentință a fost soluționată acțiunea civilă.

4. Instanța de apel a admis apelul procurorului, a casat sentința în latura pedepsei și a pronunțat o nouă hotărâre. Mihaela Butenco a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal și condamnată la trei ani de închisoare, cu privarea de dreptul de a gestiona bunuri materiale pe o durată de doi ani. Ea a fost liberată de executarea pedepsei stabilite în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Dispozițiile primei instanțe în latura civilă au fost menținute.

5. La 12 iulie 2023, procurorul din Procuratura de circumscripție Bălți, Valentina Gavdiuc, a depus recurs prin care solicită casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare.

6. Urmărirea penală a fost pornită la 29 decembrie 2021 și s-a terminat la 11 februarie 2022. Prima instanță a examinat cauza în perioada 14 februarie – 11 august 2022. Instanța de apel a examinat cauza în perioadele 07 octombrie 2022 – 23 mai 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 25 iulie 2023.

ÎN FAPT

7. Mihaela Butenco a fost învinuită că, în perioada 06 februarie 2020 - 07 iulie 2021, atunci când era angajată în calitate de vânzătoare la unul din magazinele alimentare ale Cooperativei de Consum „Universalcoop din or. Briceni” (în continuare Cooperativa), a însușit, dispus și s-a folosit de mijloacele financiare și de mărfurile care i-au fost încredințate de angajator pentru comercializare în temeiul contractului de răspundere materială deplină. Ea a cauzat Cooperativei un prejudiciu în cuantum de 189.550,64 de lei. Acțiunile respective au fost încadrate potrivit art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal.

8. Cauza penală a fost examinată în procedură generală. Mihaela Butenco a recunoscut parțial faptele incriminate. Ea a înaintat și o cerere de încetare a procesului penal ca urmare a intervenirii actului de amnistie.

9. La 11 august 2022, prin [sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni](#), Mihaela Butenco a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin. (1) Cod penal și condamnată la o pedeapsă de un an de închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de gestionarea bunurilor pe un termen de doi ani. În temeiul art. 107 alin. (1) Cod penal și art. 2 din Legea nr. 243/2021 privind amnistia, inculpata a fost liberată de executarea pedepsei principale. Acțiunea civilă formulată de Cooperativă a fost admisă în parte. Instanța a încasat de la inculpată în contul părții civile suma de 180.958.63 de lei și a respins în rest acțiunea.

10. Prin sentință s-a reținut că probele administrate în cauză demonstrează că fapta există și a fost comisă de către inculpată. Instanța a afirmat că administratorul Cooperativei nu a confirmat că prejudiciul de 189.550,64 de lei este unul considerabil, iar în aceste condiții reținerea semnului calificativ „cu cauzarea daunelor considerabile” este imposibilă. Instanța a reținut o legătură cauzală directă între acțiunile inculpatei și prejudiciu. În sentință s-a indicat că inculpata avea doar răspundere materială, ea nu era persoană care deținea o funcție de răspundere și nici persoană care gestiona o organizație comercială sau obștească. Instanța a apreciat că în aceste condiții, reținerea agravantei „cu folosirea situației de serviciu” nu este posibilă. Fapta a fost încadrată conform art. 191 alin. (1) Cod penal. La individualizarea pedepsei s-a ținut cont de recunoașterea vinovăției, contribuția inculpatei la descoperirea infracțiunii, caracterizarea pozitivă a acesteia la locul de trai și lipsa antecedentelor penale. Instanța a apreciat că pedeapsa de un an de închisoare și privarea de dreptul de a desfășura activități legate de gestionarea bunurilor pe termen de doi ani este echitabilă. Deoarece fapta a fost comisă pînă la adoptarea Legii 243/2021 inculpata a fost liberată de executarea pedepsei cu închisoarea. Instanța a reținut că prejudiciul a fost compensat parțial și constituie doar suma de 180.958,63 de lei. În limita acestei sume a fost admisă acțiunea civilă.

11. La 25 august 2022, procurorul în Procuratura raionului Briceni, Valentin Dumbrava, a depus apel. El a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, recunoașterea Mihaelei Butenco vinovată de comiterea infracțiunii 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, aplicarea unei pedepse de doi ani de închisoare cu suspendarea executării pe un termen de probațiune de doi ani și anularea dreptului de a exercita o anumită activitate ce ține de gestionarea bunurilor sau a banilor pe un termen de cinci ani. El a mai solicitat liberarea condamnatei de executarea pedepsei principale în temeiul Legii 243/2021. Procurorul a invocat recalificarea eronată a acțiunilor condamnatei, omiterea semnului calificativ a folosirii situației de serviciu și încălcarea criteriilor de individualizare a pedepsei. El a indicat că Butenco, în calitate de vânzătoare, avea răspundere materială deplină și depunea de împuterniciri pentru dispunerea și administrarea patrimoniului Cooperativei. Ea exercita funcții și acțiuni organizatorico-economice a patrimoniului încredințat, ceea ce face incidentă agravanta calificativă de la art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal.

12. Prin [decizia Curții de Apel Bălți](#) din 23 mai 2023, apelul procurorului Valentin Dumbrava a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre în latura penală. Mihaela Butenco a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal și condamnată la pedeapsă de trei ani de închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități de gestionare a bunurilor materiale pe termen de doi ani. Ea a fost liberată de executarea pedepsei stabilite în temeiul art. 2 din Legea nr. 243/2021 privind amnistia. În rest, sentința a fost menținută. Instanța a reținut că bunurile au fost încredințate inculpatei în baza unui titlu și cu un anumit scop. Ea a însușit aceste bunuri cu folosirea situației de serviciu și a cauzat un prejudiciu considerabil. Încadrarea oferită de organul de urmărire penală a fost una corectă. Art. 8 din Legea 243/2021 nu prevede doar posibilitatea de liberare de pedeapsa principală. Decizia motivată a fost pronunțată la 27 iunie 2023.

13. Instanța de apel a reținut că probele administrate în cauză demonstrează că fapta a fost comisă de către inculpată. Prima instanță corect a reținut existența faptei și vinovăția inculpatei, precum și legătura causală dintre acțiunile acesteia și prejudiciul cauzat. Totodată, instanța de fond a exclus neîntemeiat semnele calificative prevăzute la art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, apreciind eronat că lipsa calității de persoană cu funcție de răspundere sau de gestionar al unei organizații exclude reținerea agravantei „cu folosirea situației de serviciu”. Inculpata, fiind angajată în calitate de vânzător cu răspundere materială deplină și având în gestiune bunurile și mijloacele financiare ale Cooperativei, a folosit atribuțiile sale de serviciu pentru a-și însuși ilegal bunuri și valori în sumă de 189.550,64 lei, cu încadrarea faptei conform art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal.

14. La 12 iulie 2023, procurorul Valentina Gavdiuc, din cadrul Procuraturii de circumscripție Bălți, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Ea a solicitat casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare. Procurorul a indicat că instanța de apel a liberat-o ilegal pe Mihaela Butenco atât de pedeapsa principală cât și de pedeapsa complementară obligatorie. Art. 8 din Legea 243/2021 nu se aplică pedepselor complementare.

15. La 06 februarie 2026, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 10 februarie 2026, reprezentantul părții vătămate și civile, Valerian Urechian, a depus referință prin care a considerat că Mihaela Butenco a fost absolvită neîntemeiat de executarea pedepsei complementare. Condamnata și apărătorul ei nu depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

16) norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.”

17. Art. 389 alin. (4) pct. 2 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(4) Sentința de condamnare se adoptă: 2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit.a), b), c), e), f) și g) din Codul penal;”

18. Partea relevantă a art. 14 din Legea 210 din 29 iulie 2017 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova este următoarea:

„ art. 14 se absolvă de pedeapsă complementară, cu excepția pedepsei cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, persoana în privința căreia se aplică prevederile art. 2–9 și 11.”

19. Partea relevantă a art. 8 din Legea 243, din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova este următoarea:

„art. (8) Se absolvă de pedeapsa complementară, cu excepția privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și a privării sau anulării dreptului de a conduce mijloace de transport, persoanele în privința cărora se aplică prevederile art. 2–5 și art. 7.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Recursul examinat a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

21. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

22. Recurentul a invocat temeiul de recurs stabilit de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. El a criticat modul în care instanța de apel a interpretat art. 8 din Legea 243/2021, potrivit căruia persoanele care cad sub incidența legii amnistiei se absolvă de pedeapsa complementară. Art. 8 din Legea 243/2021 este identic cu art. 14 din Legea 210/2016. Curtea Supremă de Justiție a menținut practica instanțelor inferioare potrivit căreia excepțiile stabilite de art. 14 din Legea 210/2016 nu pot fi înlăturate prin amnistie (decizia nr. [1re-59/2017](#)). Prin urmare, argumentele recurentului vor fi examinate din perspectiva temeiului de recurs stabilit de art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, care se referă la interpretarea legii contrar jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție existente până la decizia instanței de apel.

23. Ca și art. 14 din Legea 210/2016, art. 8 din Legea 243/2021 stabilește anumite pedepse complementare care, cu titlu de excepție, nu pot fi înlăturate în cazul aplicării amnistiei. Practica constantă a Curții Supreme de Justiție denotă că astfel de norme erau interpretate ca o interdicție de înlăturare a unor pedepse complementare la aplicarea amnistiei (vezi para. 22). Practica judiciară la acest subiect este clară și fundamentată cu mult înainte de 23 mai 2023, când a fost adoptată decizia instanței de apel. În decizie nu sunt prezentate argumente care să explice de ce instanța de apel a derogat de la practica respectivă. Prin urmare, decizia urmează a fi casată în partea liberării Mihaelei Butenco de pedeapsa complementară sub formă de privare de dreptul de a exercita activități de gestionare a bunurilor materiale pe termen de doi ani, cu menținerea în rest a

deciziei contestate. O asemenea soluție implică executarea de către Mihaela Butenco a pedepsei complementare stabilite ei prin decizia din 23 mai 2023.

24. Situația din prezenta speță este diferită de situația din cauzele nr. [1ra-1581/2023](#) și nr. [1ra-1720/2023](#). În ambele cauze condamnații aveau de executat pedepse complementare de același gen, în baza unor condamnări anterioare sau pe alte capete de acuzare, iar aceasta lipsea de efecte practice o eventuală decizie de casare. Din materialele dosarului rezultă că Mihaela Butenco nu are de executat alte pedepse sub formă de privare de dreptul de a exercita activități de gestionare a bunurilor materiale. Prin urmare, art. 432 alin. (5) Cod de procedură penală nu putea fi aplicat.

25. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de procurorul Valentina Gavdiuc, casează decizia Curții de Apel Bălți din 23 mai 2023 în partea liberării Mihaelei Butenco de pedeapsa complementară obligatorie sub formă de privare de dreptul de a exercita activități de gestionare a bunurilor materiale pe termen de doi ani;

Celelalte dispoziții ale deciziei se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Alexandru Negru